

ปีที่ 14 ฉบับที่ 4939 วันพุธที่ 29 เมษายน พ.ศ. 2558 หน้า 15

กรมวิทย์ฯ แก่ร่องพืดแกคคคททพสพพไฟรในสพชชชช-อจทอ ร่งสร้งมตรฐนรระบบการผลัด หวับสร้งความเช้งน่นให้ผุบรโคค

นพ.อภิชัย มงคล อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวว่า ปัจจุบันสมุนไพรไทยกำลังเป็นที่นิยมในท้องตลาดและถูกนำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ มากมายทั้งอาหาร ยา และเครื่องสำอาง โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์ที่เป็นโอท็อปและสินค้าชุมชนซึ่งเป็นสินค้าที่รัฐบาลให้การส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนท้องถิ่น ดังนั้นเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทยให้มีคุณภาพมาตรฐานและมีมูลค่าเพิ่ม กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์จึงมีแนวทางในการส่งเสริมกระบวนการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทยโดยร่วมกับกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ภายใต้ “โครงการผลิตภัณฑ์สมุนไพรในสปาชุมชนและโอท็อป (OTOP)” ขึ้น โดยอาศัยองค์ความรู้และเทคโนโลยีของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ในการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ใช้ในสปา เพื่อยกระดับศักยภาพของชุมชนให้เข้มแข็ง สามารถผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่มีคุณภาพส่งผลให้เศรษฐกิจของชุมชนดีขึ้นอย่างยั่งยืน โดยมุ่งเน้นผลิตภัณฑ์สมุนไพรในสปาชุมชนและผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่เป็นสินค้าโอท็อปในชุมชนที่เป็นเครือข่ายกับศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ทั้ง 14 แห่งทั่วประเทศ โดยเฉพาะธุรกิจท่องเที่ยวเกี่ยวกับสปาและผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในสปา เช่น ลูกประคบ น้ำสมุนไพร เครื่องสำอางสมุนไพรที่ใช้ในสปา ซึ่งผลิตภัณฑ์เหล่านี้ทำให้เกิดรายได้ตั้งแต่การเพาะปลูก จนนำมาทำเป็นผลิตภัณฑ์และให้บริการ สำหรับสมุนไพรที่เน้นพัฒนาคุณภาพในช่วง 1-2 ปีนี้ ส่วนใหญ่เป็นสมุนไพรที่ได้รับความนิยม มีจำนวน 10 รายการ เช่น ขมิ้นชัน ไพล ใบบัวบก มะขาม มะกรูด มะนาว ญี่ขี้ ฯลฯ ซึ่งให้การสนับสนุนทั้ง 3 กระบวนการ คือ ต้นทาง กลางทาง ปลายทาง โดยต้นทางสถาบันวิจัยสมุนไพรให้การสนับสนุนต้นกล้าที่มีคุณภาพ จากสวนสมุนไพรของ

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ทั้ง 4 แห่งได้แก่ จันทบุรี ระยอง เชียงใหม่ และ นครบุรี ชุมชนใดที่ต้องการพัฒนาแนวทางในการเพาะปลูกและเก็บเกี่ยว จะร่วมพัฒนาให้ ส่วนการแปรรูปเป็นสารสกัด ทำเป็นผง หรือน้ำยา จะมีการถ่ายทอดองค์ความรู้ ซึ่งจะเน้นเข้าไปเติมเต็มในจุดอ่อนของกระบวนการพัฒนาสมุนไพร ซึ่งเจ้าของธุรกิจสมุนไพรจะได้รับประโยชน์ในเรื่องการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ นอกจากนี้ยังได้รับความรู้เกี่ยวกับคุณค่าทางโภชนาการของสมุนไพร หรือข้อควรระวังว่าควรใช้ในปริมาณเท่าไร ขณะเดียวกันยังช่วยป้องกันการใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ได้มาตรฐาน หรือการปนเปื้อนสิ่งต้องห้าม โดยมีชุดทดสอบของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ได้พัฒนาขึ้นให้กับ อสม. เพื่อใช้เป็นกลไกในการเฝ้าระวังผลิตภัณฑ์สุขภาพ

ทั้งนี้ในการพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์สมุนไพรในโครงการดังกล่าวจะมีการตรวจคุณภาพสมุนไพรเพื่อให้ได้การรับรองคุณภาพตามมาตรฐาน Q ของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ซึ่งเป็นการตรวจวิเคราะห์ด้านคุณภาพทางเคมีและความปลอดภัยจากการปนเปื้อน ซึ่งผู้ผลิตจะได้รับองค์ความรู้และพัฒนาการเพาะปลูก การเก็บเกี่ยว การจัดเก็บ กระบวนการสกัดสาร กระบวนการผลิตสมุนไพรขั้นสุดท้าย และกระบวนการรับรองว่าสมุนไพรนั้นมีมาตรฐานหรือไม่ ซึ่งการรับรองคุณภาพตามมาตรฐาน Q จะให้การรับรองเป็นเวลา 2 ปี แล้วจะทำการประเมินใหม่ โดยโครงการนี้จะเริ่มในปีงบประมาณ 2558-2559 หรือภายใน 2 ปีนี้ เพื่อประเมินดูว่าจะได้ผลอย่างไร และถ้าการพัฒนาสมุนไพรในสปาชุมชนประสบความสำเร็จในอนาคตจะมีการขยายโอกาสในการพัฒนาคุณภาพวิสาหกิจชุมชนประเภทอื่นต่อไป